

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu
prijedloga Pravilnika o načinu prijave na Nacionalnu listu čekanja
za organe te kriterijima dodjele organa

Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
<p>Ured Pučke pravobraniteljice PRAVILNIK O NAČINU PRIJAVE NA NACIONALNU LISTU ČEKANJA ZA ORGANE TE KRITERIJIMA DODJELE ORGANA</p> <p>U skladu s ovlastima koje proizlaze iz članka 18. stavak 2. Zakona o pučkom pravobranitelju („Narodne novine“, broj 76/12) te kao središnje tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije (članak 12. stavak 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije, „Narodne novine“, broj 85/08 i 112/12, u daljem tekstu: ZSD) dostavljamo svoje mišljenje na navedeni prijedlog. Stavkom 4. članka 4. Nacrta Pravilnika predviđeno je kako svaki transplantacijski centar mora donijeti/usvojiti standardne operativne postupke (dalje: SOP) koji moraju biti usklađeni sa nacionalnim smjernicama i Priručnikom Eurotransplanta. Kako bi se izbjegla nepotrebna birokratizacija, a svim sudionicima transplatacijskog postupka osigurao standardizirani postupak probira i pretransplantacijske procjene i to neovisno o centru u kojem se postupak treba provesti, predlažemo da Nacionalno povjerenstvo za presađivanje organa donese SOP koji će se primjenjivati u svim transplantacijskim centrima. Odredbom članka 10. stavka 3. Zakona o presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja (u daljnjem tekstu: Zakon) propisano je da način prijave primatelja i vođenje nacionalne liste čekanja, te kriterije dodjele organa pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravlje. Nadalje, odredbom članka 4. točke 19. Zakona propisano da je Nacionalna lista čekanja baza podataka osoba – državljana Republike Hrvatske koje čekaju na presađivanje organa. Upravo suprotno odredbi Zakona, odredbom članka 2. stavka 2. Nacrta Pravilnika propisana je mogućnost (kao iznimka) da se na Nacionalnu listu čekanja može prijaviti stranac pod određenim uvjetima. Dakle osnovi preduvjet propisan Zakonom nije ispunjen, a kako je Pravilnik podzakonski akt, isti ne može propisivati širi opseg prava od zakonom propisanih i ne može biti u suprotnosti sa zakonskim odredbama. Upravo članak 5. Ustava Republike Hrvatske jasno propisuje da u Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom, dakle i navedeni Nacrt Pravilnika mora biti u skladu sa zakonom na temelju kojeg se donosi. Zakon u članku 10. propisuje da se organi dodjeljuju vodeći računa o njihovoj pravičnoj raspodjeli i jednako dostupnosti primateljima s Nacionalne liste čekanja, (državljanima Republike Hrvatske) u skladu s transparentnim, objektivnim i općeprihvaćenim medicinskim kriterijima, dok se u stavku 4. navedenog članka Zakona propisuje iznimka za dodjelu organa ali samo u okviru međunarodne razmjene i članstva u Eurotransplantu što se uređuje ugovorom o međunarodnoj suradnji. S tim u svezi postavlja se pitanje, ako se omogućiti strancima tijekom boravka u Republici Hrvatskoj kojima je transplantacija organa potrebna kao posljedica hitne indikacije koja ugrožava njegov život, kako će se ostvariti isti kriteriji za prijavu na Nacionalnu listu čekanja državljana Republike Hrvatske i stranaca (članak 2. stavak 3. Nacrta Pravilnika). Navedeno otvara prostor za moguće manipulacije i iskorištavanje navedene odredbe. Također, uz to što je predložena odredba članka 2. stavka 2. Nacrt pravilnika u suprotnosti sa zakonom, nije niti razvidno kakve bi sve posljedice imala na Nacionalnu listu čekanja, smrtnost na istoj te kakve bi bile financijske posljedice za zdravstveni sustav.</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Prihvaća se primjedba vezana uz članak 2. i prijavu stranca na Nacionalnu listu čekanja. Vezano uz prijedlog izmjene članka 4. stavka 4. da Nacionalno povjerenstvo za presađivanje organa donese SOP za sve transplantacijske centre, ukazuje se da je ovo pitanje uređeno Pravilnikom o standardima kvalitete i sigurnosti organa za presađivanje („Narodne novine“, broj 62/13), a harmonizacija SOP-ova je povjerena Hrvatskom društvu za transplatacijsku medicinu.</p>

